

The toxic spills

The 30th of January 2000 will be remembered in Hungary for a long time. On that day a tailings lagoon near Baia Mare, Romania, broke, spilling the mining sewage waste of the Aurul SA, the Australian-Romanian joint venture. The sewage, with high cyanide and heavy metal content seriously polluted an approximately two thousand kilometre long section of several rivers starting from Lápós to the Danube Delta. On the 600 km long Hungarian section of the rivers Szamos and Tisza, more than 12 hundred tons of fish died due to the toxic spill. The mass of dead fish floating down with the rivers stream was only the most visible sign of the catastrophe. The contamination caused serious damage to freshwater and floodplain ecosystems. In addition, just six weeks after the Baia Mare case, a new toxic spill happened in Baia Borsa. The new contamination containing extremely high concentrations of various heavy metals has also reached the Tisza river.

Photo: Tibor Kocsis

Actions for restoring nature

Nature conservation NGOs active in the Tisza river region detected the effects caused by the spill from the first day. Experts in otter and bat research spent many hours in the field collecting data to make the first assessment. Ornithologists struggled to save the life of some White-tailed Sea Eagle, which had fed on fish poisoned by cyanide. During this period of intense work, NGOs realised their force was limited, and collaboration was needed. Therefore, on the

initiative of WWF Hungary, the Tisza Platform was established, which is an association of 16 nature conservation NGOs. The members of Tisza Platform do not limit themselves to assessing the damages caused by the spill, but based on scientific surveys, are working to restore habitats along the river. The overall health of affected rivers can be improved only if the management of forests, grasslands, orchards, animal husbandry, flood protection, navigation and rural tourism is approached in an integrated way. The aims of the Tisza Platform are beyond the elimination of damages caused by the spills. This is reflected in the 81 projects initiated by the member partners. The majority of the projects target the restoration of habitats along the river, which will strengthen the self recovery of these ecosystems. The plans include the restoration and protection of more than 200 oxbows along the river and its tributaries, the rehabilitation of semi-natural forests of native tree species and the promotion of extensive, nature friendly farming in the floodplain area. In the common work, it is also a priority to increase public knowledge and awareness about the living rivers both in the region and throughout the country.

The Tisza Platform has become well-known beyond Hungary's borders. Foreign media all around the world informed the public about the initiative. Perhaps even more important, the Tisza Platform initiated working contacts with nature conservation organisations in Romania and Yugoslavia in a very short time after the toxic spill. Unfortunately, clear and straight forward targets themselves are not enough. Plans can be only realised if the necessary financial resources are available.

Please support the work of the Tisza Platform.

Photo: Tibor Kocsis

Erre senki sem számított

2000. január 30-át sokáig fogják emlegetni Magyarországon. Ezen az éjszakán szakadt át az Aurul, ausztrál-román bányászati cég Nagybánya melletti tározójának gátja. A cianidot és nehézfémeket tartalmazó szennyező anyag a Lapos-pataktól a Duna deltájáig csaknem kétezer kilométernyi folyószakaszon okozott súlyos károkat. A Szamos és a Tisza 600 kilométer hosszú magyarországi szakaszán több- mint 1200 tonnányi hal pusztult el. Ám a folyókon sodródó döglött halak csak a katasztrófa legnyilvánvalóbb jelei voltak. A mérgezés a vízi és vízparti ökoszisztémákban rendkívül nagymértékű pusztulást okozott. Ezt még az is tetézte, hogy hat héttel az első tragédia után Borsabányáról újabb, rendkívül súlyos nehézfém-szennyezés indult el a Visó-patakon át a Tisza felé.

Fotó: Kocsis Tibor

Összefogás a Tiszaért

A Tisza és a Szamos partján hosszú évek óta dolgozó civil természetvédő szervezetek az első napoktól vizsgálták a mérgezés hatását pl. a vidrákra és a tavi denevérekre, próbáltak segíteni a cianiddal mérgezett rétisasokon, de rendkívül hamar belátták, hogy erők végesek. Csak az összefogás segíthet. Ezért a WWF Magyarország kezdeményezésére megalapították a Tisza Platformot, amely 16 természetvédő szervezet szövetsége. A tagok nem elé-

gednek meg a katasztrófa következményeinek felmérésével. Tudományosan megalapozott tervek alapján tenni akarnak az élővilág helyreállításáért. A szennyezéssel sújtott folyók állapota hosszú távon csak akkor javulhat, ha az erdők kezelését, a rét- és legelőgazdálkodást, a gyümölcsstermesztést és állattenyésztést, az árvízvédelmet és a hajózást, a fenntartható turizmust és a többi fontos kérdést egységes szemlélettel közelítjük meg. A Tisza Platform céljai tüntetnek a tél végi romániai gátszakadások következményeinek felszámolásán. Ezt tükrözi a tervezett tevékenységek 81 projektből álló listája is. Legtöbbjük a természetes élőhelyek helyreállítására, és ezáltal a folyók öngyógyító képességének erősítésére irányul. Ilyen a Tiszán és mellékfolyóin található több, mint 200 holtág védelme és kezelése, az őshonos fajokból álló ártéri erdők területének növelése, a kubikgödrök felmérése és a gyakorlati természetvédelmi intézkedések megvalósítása. A közös munkában a helybeli lakosok és a távolabb élő polgárok hiteles tájékoztatása is komoly hangsúlyt kap.

A Tisza Platform határainkon túl is hamar ismertté vált. Az ausztrál televízió állomásoktól a Science magazinig számos fórumon hírt adtak létezéséről, kezdeményezéseiről. Talán ennél is fontosabb, hogy a Platform nagyon gyorsan munkakapcsolatba lépett a román és jugoszláv természetvédő szervezetekkel. Ám a világos célkitűzések önmagukban nem elegendők. A közös tervek csak akkor valósulhatnak meg, ha a szükséges anyagi eszközök is rendelkezésre állnak.

Kérjük, Ön is támogassa a Tisza Platform munkáját!

Fotó: Kocsis Tibor